

Onepager voor gemeenten, fondsen, woningcorporaties en andere financiers

Gemeenschapskracht vraagt om ruimte, vertrouwen en continuïteit

Veel bewonersinitiatieven, buurtverbinders en community builders werken elke dag aan vitale buurten. Zij brengen mensen met elkaar in contact, maken talenten zichtbaar en helpen bewoners om zelf initiatief te nemen.

Het rapport **De Kracht van Samen** laat zien dat deze aanpak werkt. Investeren in gemeenschapskracht levert waarde op voor bewoners, buurten én organisaties die werken aan leefbaarheid, sociale basis en preventie.

1. Wat laat het onderzoek zien?

Het onderzoek laat zien dat gemeenschapsgerichte aanpakken meer opleveren dan losse activiteiten. Ze versterken de basis van een buurt.

In buurten waar wordt gewerkt aan gemeenschapskracht:

- voelen bewoners zich vaker gezien en gewaardeerd;
- krijgen bewoners meer zelfvertrouwen;
- ervaren bewoners meer regie;
- groeien netwerken tussen bewoners;
- ontstaan meer activiteiten en ontmoetingsplekken;
- verbeteren leefbaarheid en samenhang;
- wordt de samenwerking tussen bewoners en organisaties vaak sterker.

Kort gezegd: investeren in relaties, bewonersregie en community building helpt buurten om sterker, socialer en veerkrachtiger te worden.

2. Waarom is dit relevant?

Veel maatschappelijke vraagstukken beginnen of landen in de buurt. Denk aan eenzaamheid, armoede, gezondheid, leefbaarheid, vertrouwen in instanties en meedoen in de samenleving. Gemeenschapsgerichte initiatieven kunnen deze vraagstukken niet alleen oplossen. Maar ze kunnen wel iets doen wat beleid en professionele organisaties vaak moeilijk alleen kunnen: dichtbij bewoners komen, vertrouwen opbouwen en aansluiten bij wat er al is in buurten.

Daarom zijn deze initiatieven belangrijk voor:

- een sterke sociale basis;
- meer betrokkenheid van bewoners;
- vroegtijdig signaleren van problemen;
- meer onderlinge hulp;
- betere aansluiting tussen beleid en leefwereld;
- sterkere samenwerking in de wijk.

Het rapport laat zien dat deze waarde niet vanzelf ontstaat. Ze groeit door aandacht, tijd en vertrouwen.

3. Wat vraagt dit van beleid?

Neem gemeenschapskracht niet alleen op als ambitie, maar vertaal het naar hoe beleid wordt gemaakt en uitgevoerd.

Dat betekent:

- sluit aan bij wat bewoners zelf belangrijk vinden;
- geef ruimte aan initiatieven die van onderop ontstaan;
- kijk niet alleen naar aantallen activiteiten of deelnemers;
- waardeer ook relaties, vertrouwen, eigenaarschap en samenwerking;
- maak de inzet van community builders mogelijk

oranje fonds

voor een verbonden samenleving

- werk met langere lijnen in plaats van alleen korte projecten;
- betrek buurtinitiatieven bij het maken van nieuw beleid

Belangrijk uitgangspunt: gemeenschapskracht laat zich niet sturen vanuit beleid. Het vraagt om beleid dat mogelijk maakt, ondersteunt en meebeweegt.

4. Wat vraagt dit van samenwerking?

Gemeenschapskracht versterken vraagt een andere manier van werken van onder meer gemeenten, woningcorporaties, welzijnsorganisaties en fondsen. Goede samenwerking vraagt om:

- gelijkwaardigheid tussen bewoners en organisaties;
- vaste aanspreekpunten;
- ruimte voor initiatieven om hun eigen manier van werken te behouden;
- vertrouwen in lokale kennis en ervaring;
- minder nadruk op controle vooraf en meer op samen leren;
- aandacht voor wie nog niet meedoet of niet wordt bereikt.

Voor overheden en andere financiers betekent dit ook: niet overnemen, maar naast bewoners gaan staan. Niet alles dichtregelen, maar ruimte laten voor wat in de buurt zelf ontstaat.

5. Wat betekent dit voor financiering?

Het onderzoek maakt duidelijk dat gemeenschapskracht tijd nodig heeft. Relaties moeten groeien. Bewoners moeten vertrouwen krijgen. Samenwerking moet zich ontwikkelen. Dat past niet goed bij korte subsidies of tijdelijke projecten.

Passende financiering betekent:

- meerjarige steun in plaats van alleen korte projectsubsidies;
- financiering voor het verbindende werk achter de activiteiten;
- ruimte om flexibel in te spelen op wat er in de buurt gebeurt;
- eenvoudige verantwoording die past bij kleine initiatieven;
- waardering voor kwalitatieve opbrengsten, zoals vertrouwen en eigenaarschap;
- ondersteuning voor scholing, begeleiding en organisatiekracht.

Financier dus niet alleen de activiteit, maar ook de tijd en aandacht die nodig zijn om bewoners te bereiken, relaties te bouwen en initiatieven duurzaam te maken.

6. Praktische aanbevelingen

Kijk breder naar waarde

Kijk niet alleen naar hoeveel mensen meedoen, maar ook wat er verandert: meer contact, meer vertrouwen, meer initiatief en betere samenwerking.

Investeer langer

Korte financiering kan iets starten. Meerjarige steun helpt om resultaten vast te houden en verder te laten groeien.

Werk vanuit vertrouwen

Geef initiatieven ruimte om te doen wat nodig is in hun buurt. Zij kennen de mensen, plekken en verhalen.

Verbind beleid aan praktijk

Gebruik de kennis van buurtinitiatieven bij het maken van beleid voor leefbaarheid, sociale basis, preventie en bewonersbetrokkenheid.